

Drift- og vedligeholdelsesplan for rabatter i Hedensted kommune

Drift- og vedligeholdelsesplan for vejrabatter i Hedensted kommune

Drift- og vedligeholdelsesplan for rabatter i Hedensted kommune

Indhold

1	Generelt	3
1.1	Omfang	3
1.2	Formål	3
2	Vejrabatterens funktioner	4
3	Juridiske forpligtelser og strategi	5
3.1	Vejloven	5
3.2	Strategi med biodiversitet i rabatterne	5
3.3	Vild kørvel	7
3.4	Æstetik og nye arter	8
3.5	Forskel på driften af rabatterne	8
3.6	Frøgræsavl	9
3.7	Invasive- og uønskede arter	9
4	Driftsmoduler	10
4.1	Vejrabatter	10
4.2	Vejrabat med biodiversitet	11

1 Generelt

1.1 Omfang

Planen omfatter drift og vedligeholdelse af:

- Vejrabatter
- Vejrabatter med fokus på biodiversitet

Vejrabatter – eller det færdselsfrie areal – er den del af vejen, der ikke anvendes til trafik. Det kan være grøfter, rabatter og sideanlæg, ofte bevokset med græsser, blomster, enkelte træer eller buske. Selvom de kan fremstå ubenyttede, har de stor betydning for miljøet, trafiksikkerheden, vejanlæggets holdbarhed og naturværdier.

Der kan i bynære område være andre hensyn også, som skal varetages.

1.2 Formål

Formålet med pleje og vedligeholdelse af vejrabatterne er at sikre deres funktion inden for trafiksikkerhed, vandaflledning, miljø og æstetik samt forhindre uønsket tilgroning.

Drifts- og plejeplanen fungerer som styringsværktøj med fokus på at opretholde beplantningens nuværende karakter.

Derudover ønsker Hedensted Kommune at øge vejrabatternes værdi som levested og spredningskorridor for vilde planter og dyr, uden at gå på kompromis med trafiksikkerhed eller den nødvendige vedligeholdelse.

2 Vejrabatterens funktioner

Vejrabatterne har både praktiske og miljømæssige funktioner.

Sikkerhed: Skaber afstand mellem kørebanen og fodgængere/cyklister eller bygninger. Herudover giver skaber den oversigt, hvilket alt sammen øger trafiksikkerheden.

Vandaflledning: Kan opsamle samt virke til lokal nedsivning af regnvand hvilket mindsker belastningen til recipienter samt mindsker risikoen for oversvømmelser.

Miljø: De bidrager til biodiversitet ved at give levesteder til insekter og smådyr.

Støvreduktion: Græsrabatter og anden beplantning kan være medvirkende til at binde støvpartikler

Æstetik: Skaber et grønt og behageligt visuelt miljø i både by og land.

3 Juridiske forpligtelser og strategi

DET VIL VI

- Vi vil have mere vild natur i hele kommunen – både i byerne, skovene og i det åbne land.
- Vi vil standse tilbagegangen af arter og vende udviklingen til en fremgang.
- Vi vil øge kendskabet til naturen i kommunen, skabe begejstring og understøtte en bred fælles indsats for en rigere og vildere natur i fremtiden.

SÅDAN NÅR VI DERTIL

- Ved at opstille målbare og konkrete mål for, hvordan biodiversiteten sikres inden for alle indsatsområder.
- Ved at udarbejde handleplaner inden for de enkelte indsatsområder.
- Ved at indgå partnerskaber med borgere, virksomheder, institutioner og andre interessenter, der ønsker at fremme naturen på sine arealer.

Hedensted Kommune er vejmyndighed og ansvarlig for at vedligeholde offentlige veje og stier i en stand, der svarer til trafikken art og mængde. Det indebærer bl.a. slåning af rabatter, så de ikke underminerer vejenes funktion og værdi.

3.1 Vejloven

Hedensted kommune er forpligtet til at følge vejloven som vejejer. Loven medvirker til at sikre et velfungerende og sammenhængende vejnet samt fremme trafiksikkerhed og trafikudvikling.

3.2 Strategi med biodiversitet i rabatterne

Biodiversitet er en bred betegnelse, der dækker over mangfoldigheden af alle levende organismer, deres genetiske variation og interaktionen mellem disse livsformer inden for økosystemer.

Drift- og vedligeholdelsesplan for rabatter i Hedensted kommune

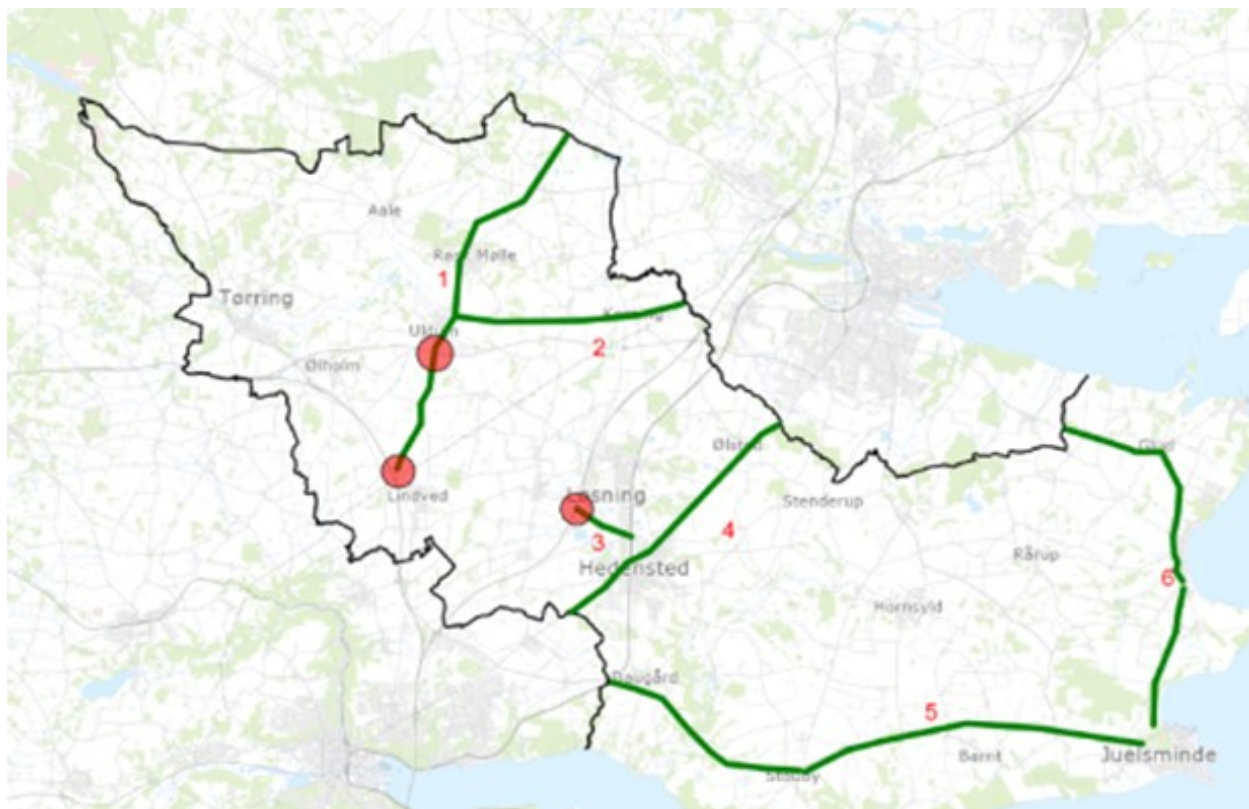
Hedensted kommune har en strategi for biodiversitet. Strategien lægger vægt på, at alle i kommunen – både borgere, politikere, kommunen, lodsejere, erhverv mm. har mulighed for og opfordres til at bidrage til en øget biodiversitet. Alle kan gøre en indsats for at fremme biodiversiteten til glæde og gavn for naturen og det gode liv.

Derfor er visse vejstrækninger udvalgt til omlægning, hvor driften af rabatarealerne ændres for at fremme biodiversiteten. Slåning fremrykkes til maj for at hæmme udbredelsen af vild kørvel og give plads til andre arter. Slåning af disse rabatter der er udlagt til biodiversitet, begynder allerede i starten af maj og der slås på hele arealet, hvor slåning på almindelige rabatter kun slås en meter ind fra belægningskanten.

Ved fremrykning af denne slåning giver det mulighed for nye hurtigvoksende blomstrende vilde planter vil komme frem i rabatterne.

Drift- og vedligeholdelsesplan for rabatter i Hedensted kommune

Udvalgte vejstrækninger til biodiversitet

3.3 Vild kørvel

Vild kørvel er en almindelig vild plante, som vokser langs veje, brakmarker og andre steder hvor der er fed næringsrig jord.

Vild kørvel breder sig, og gør det svært for andre lidt langsommere planter at vokse samme sted. Tidlig slåning i maj holder vild kørvel nede og fremmer diversiteten af langsommere voksende arter.

Vild kørvel

3.4 Æstetik og nye arter

På vejstrækningerne med biodiversitet vokser der nye vilde planter.

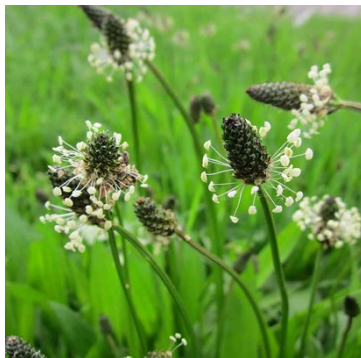
Der er registreret over 20 nye planter som f.eks. røllike, lancetvejbred, vild gulerod, dragtpragtstjerne og hvid okseøje.

De vokser langsommere end græsser og f.eks. vild kørvel, men har nu mulighed for at vokse i rabatterne. Med flere forskellige blomstrende planter og en større variation, giver dette bedre fødegrundlag for sommerfugle, bier, svirrefluer og andre insekter. Samtidig giver det bedre mulighed for overvintring for larver og pupper mellem vissent løv

Man kan også argumentere for, at rabatterne er mere farverige og æstetisk pænere at kigge på.

Vild gulerod

Lancet-vejbred

Dragtpragtstjerne

3.5 Forskel på driften af rabatterne

Forskellen på almindelige vejrabatter og biodiversitetsrabatter ligger i slåningstidspunkt og -omfang:

- Vejrabatter: Slås 1 meter ind i maj-juni og fuldt i august-oktober.
- Biodiversitetsrabatter: Slås fuldt ud både i maj og august-oktober

3.6 Frøgræsavl

I Hedensted Kommune findes enkelte landmænd, der dyrker græs til frøavl. Det stiller særlige krav til plejen af tilstødende vejrabatter i de perioder, hvor frøgræsmarkerne blomstrer.

Ifølge gældende praksis – skal naboarealer holdes fri for blomstrende græsser, der potentielt kan krydsbestøve med frøgræsmarkerne. Det betyder, at vejrabatter i nærheden af frømarker skal slås i en passende bredde og på et koordineret tidspunkt.

Ved frømarker gennemføres rabatslåning – efter anmodning fra ejere eller brugere – med respekt for markens vækstfase og under hensyn til den konkrete planlægning og øvrige udførelse af rabatslåningen.

3.7 Invasive- og uønskede arter

På udvalgte strækninger kan det være nødvendigt at gennemføre særlige indsatser mod invasive eller uønskede plantearter. Behovet vurderes konkret ud fra artens udbredelse, dens påvirkning af den omkringliggende vegetation samt gældende lovgivning.

Eksempler på problematiske arter kan være:

- Kæmpebjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*)
- Flyvehavre (*Avena fatua*)
- Andre arter, der truer naturindholdet, trafiksikkerheden eller dyrkningssikkerheden i nærliggende arealer

Indsatserne tilpasses de konkrete forhold og kan omfatte gentagen slåning, oprykning, opsamling eller anden målrettet bekæmpelse, afhængig af arten og lokalitetens karakter.

4 Driftsmoduler

4.1 Vejrabatter

ALMENT	
Rabatgræs anvendes langs veje oversigtsarealer, skråninger, heller, i grøfter og trug langs veje. Rabatgræs består af græs og urter. Plejen opretholder færdselssikkerheden ved at bevare oversigten og fremkommeligheden på færdselsarealerne, så vand har fri passage.	
UDFØRELSE	
JAN FEB MAR APR MAJ JUN JULI AUG SEP OKT NOV DEC	
Generelt	Slåning af 1 skår svarer til en bredde på 1 meter.
Udførelseskrav	- I maj/juni slås græsset med 1 skår fra vejkant med knusende udstyr i en slåhøjde på 10 cm. Slåning op af kantplæle og ved oversigtsforhold slås herefter. - I august til oktober slås græsset med 1 skår i fra vejkant, nede i grøften og 1 skår bag grøften med knusende udstyr i en slåhøjde på 10 cm. Slåning omkring kantplæle, skilte og oversigtsforhold slås herefter.

4.2 Vejrabat med biodiversitet

ALMENT	
Rabatgræs med biodiversitet anvendes på udvalgte vejstrækninger, oversigtsarealer, skråninger, heller, i grøfter og trug langs veje. Rabatgræs består af græs og andre forskellige blomster og urter. Plejen opretholder færdselssikkerheden ved at bevare oversigten og fremkommeligheden på færdselsarealerne, så vand har fri passage.	
UDFØRELSE	
JAN FEB MAR APR MAJ JUNI JULI AUG SEP OKT NOV DEC	
Udførelseskrav	- I maj slås græsset med 1 skår i fra vejkant, nede i grøften og 1 skår bag grøften med knusende udstyr i en slåhøjde på 10 cm. - Slåning op af kantplæle og ved oversigtsforhold slås herefter

Drift- og vedligeholdelsesplan for rabatter i Hedensted kommune

	• I august til oktober slås græsset med 1 skår i fra vejkant, nede i grøften og 1 skår bag grøften. med knusende udstyr i en slåhøjde på 10 cm. Slåning omkring kantplæle, skilte og ved oversigtsforhold slås herefter.
--	--